

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K.,
NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K.,
EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT,
KIADÓTULAJDONOSOK: HEGEDŰS ES SÁNDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRS. PIAC UTCA 49.

Véres momentum

Debrecen, február 26.

Meg nem erősített hír szerint Viktor Emánuel olasz király ellen emrényletet követtek el. Ciemencaura a múlt héten rálőttek revolverrel és a világbéke apostola; Wilson ellen is gyilkos szándékkal támadást intéztek. Közben pedig a párisi békekonferencia és a versaillesi legfőbb haditnács a régi diplomáciai eljárások formájában rágódik a világbéke megkötésének részletein és meghosszabbított fegyverszünetek feltételeiben igyekeznek többet elérni, mint amennyit a békekonferencia maga meg fog állapítani. Közlebről pedig véres csatákat kell vívni ennek a kiszipolyozott, vérben és vagyonban kiuzsorázott szerencsétlen kis magyar nemzetnek falánk ellenségeivel olyan területek magyarságáért, amelyekről maga a gögös Franchet de Esperay tábornok sem gondolta, hogy akár békekötés után, akár békekötés előtt ellenségeink birtokába kerüljenek.

Igy állván a dolog gondolkodóba kell, hogy ejsenek ezek a merényletek mindenkif. Mit jelentenek azok a merényletek azok ellen, akik a békekötés vajadásának idején az események homlokterében állanak?

Megállapíthatjuk a logikus gondolkodásnak kézenfekvő konzekvenciájaként, hogy a revolverlövés nem egyebek, mint a népek türelmetlenségének toporzékoló lábdobbantásai

A rettenetes háború időszaka után következett a még rettenetesebb bizonytalanság ideje amelyet a párisi konferencia urai eddig nem nagyon siettek megrövidíteni. Most azután a népek türelmetlenségének kirobbanásai figyelmeztetik őket arra, hogy jó lesz sietni. Mert kétségtelen, hogy a merényleteket csakis a femálló bizonytalan helyzet szüli és kétségtelen, hogy a megkötött, a véglegesített igazságos béke fogja csak megteremteni a rendet, a nyugalmat, a békés fejlődést és fogja lomtárba dobni a revolvert, a tört és a bombát. A megkötött, a véglegesített és főként igazságos, megelégedést keltő béke, amely minden olyan érzést, minden olyan indulatot, amely fegyvert ad az emberek kezébe, megszüntet, elaltat vagy kiolt.

Az entente-államiók ellen elkövetett merényletek ezekben az okokban találják magyarázatukat és nem azokban a régi politikai okokban, amelyek miatt egykor cárokat és elnököket öltek meg. És a most eldőrdülő revolverlövés csak apró kis villámásai annak a fergeges zivatarnak, amely be fog következni

a békekötés késleltetése folytán beálló nagy nélkülözés miatt, mert hiszen csak a békével áll be ismét a rend, a renddel az élet, a termelés és a megélhetés lehetősége.

A revolverlövés tehát most azt jelenti a világ sorsát irányító uraknak, amit a római szenatusz határozata végén a mindig visszatérő mondat: Videant consules!

A nemzetgyűlési választások áprilisban lesznek

A megszállott területekre is kiírják a választásokat

Budapesti tudósítónk táviratozza: Félhivatalosan jelentik:

A kormány a mai minisztertanácson elhatározta, hogy a nemzetgyűlési választásokat kiírja. A nemzetgyűlési választások megtartására főleg külpolitikai szempontból van szükség és ugyanebből a szempontból sürgős is a választás. Minthogy azonban a rendelkezésre álló rövid időn belül a községi, a törvényhatósági és a nemzetgyűlési választásokat egyszerre megejteni nem lehet, a minisztertanács úgy határozott, hogy először a nemzetgyűlési választásokat írja ki és ejti meg.

A választások április első felében lesznek. A kormány az az álláspontja, hogy a választásokat az egész ország területére kiírja, tekintet nélkül a megszállásra, valószínű azonban, hogy a megszállott területeken a választások nem lesznek megtarthatók.

A választást a lajstromos szavazási mód szerint, a kisebbségi képviselőt biztosításával fogják megejteni. Az országot több választókerületre osztják és mindegyik választókerületben egyidejűleg több képviselőt választanak.

A választókerületek beosztása ügyében a belügyminiszter a legközelebbi minisztertanács elé fogja előterjeszteni javaslatát.

A minisztertanács délután 5 órakor kezdődött és megszakításokkal éjszaka 11 óráig tartott és tekintettel arra a körülményre, hogy idejét kizárólag a választások előkészítésének szentelte, J u h á s z - N a g y Sándor igazságügyminiszternek a miniszteri felelősségre és a bírói státusz rendezésére vonatkozó javaslatát nem vonhatta tárgyalás alá. Viszont elfogadta a minisztertanács a március 15-ikét és október 31-ikét a magyar népszabadság ünnepnapjaivá avató néptörvényt, amely egyúttal hatályon kívül helyezi az 1898. évi V. törvénycikket.

Szurmayt és Szerényit elszállították Budapestről

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Szurmay Sándor báró volt honvédelmi miniszter és Szerényi József báró volt kereskedelemügyi miniszter internálása ma hajnalban megtörtént. A belügyminiszter által kijelölt rendőrtisztviselők ma hajnali 5 órakor automobilokon vonultak fel az internált ezminiszterek lakása elé. Szurmayt és Szerényit már utra készen találták. A volt kereskedelemügyi miniszter a fia és Laky rendőrtanácsos kíséretében a 600. számú gépkocsin foglalt helyet. A volt honvédelmi miniszter Kéry Károly kerületi kapitánnyal az 500. számú autón helyezkedett el, Szathmáry detektívvel együtt.

Az autók pár percnyi különbséggel együttesen érkeztek meg a keleti pályaudvarra, ahol az internált exminisztereket a rendes személyvonat harmadik vagonjában egy elsőosztályú külön fulkéba tiltették. Szerényi báró előzőleg a Perronon elbucszott a fiától, akit megcsókol. A külön-fulkében a rendőrtisztviselők és a detektívek is helyet foglaltak. A vonaton, amely háromnegyed 6 órakor indult el, még 12 határrendőr kísérte el az internált volt minisztereket. A hatósági közegek a volt miniszterekkel Szombathelyre utaztak, ahol megvacsoráztak és az éjszakát is ott töltötték. Holnap reggel utaznak tovább Zalamegyébe, a két volt miniszter internálására kijelölt kolostor felé.

Dietz Károly dr. főkapitány ma hosszú ideig tárgyalt Nagy Vince belügyminiszterrel a további internálás ügyében. Ezen a tanácskozáson több aktív politikus neve került szóba, de hogy kiket fognak internálni, arról még nem történt döntés. Egyes fővárosi estilapok egész névsorokat közölnek az internálandókról, de ezek a közlemények — mint illetékes helyen kijelentik — csak önkényes kombinációk, amelyek nem érdemelnek hitelt.

URANIA

Ma, csütörtökön
február 27.

Paul Wegener és
Lyda Salomonova

főszereplésével

A hamelni
patkányfogó

előadások 5 felvonásban.

APOLLO

Ma, csütörtökön
február 27.

Bernstela Henry
drámája

Baccarat

4 felvonásban.

Főszereplő:
VÁRKONYI MIHÁLY.

Arany Bika Mozi

Ma, csütörtökön
február 27.

MAGDA SONJA

főszereplésével

Don Juan
utolsó kalandja

előadások 4 felvonásban.

A kis balletkapitány

előadások 3 felvonásban.

Főszereplők:
OSZI OSWALDA
HARRY LIEDTKE.

Előadások: 5 és 7 órakor.

Wekerle rendőri felügyelet alatt

Wekerle Sándor volt miniszterelnököt vasárnap reggel öta felügyelet alatt tartja a rendőrség. A volt miniszterelnök internálása dolgában még nem határozott a kormány, a szombati minisztertanácson mindössze az történt, hogy Wekerlét azok közé sorozták, akik a háború celtalan folytatásáért a legnagyobb felelősséggel tartoznak. Wekerlét még nem értesítették hivatalosan arról, hogy rendőri felügyelet alá helyezték. Hírek vannak forgalomban arról, hogy a kormány Wekerlét magas korára való tekintettel nem internálja és megengedi neki, hogy tovább is Budapesten maradjon, erről azonban még nincs döntés.

Mikes püspököt internálták

Szombathely, febr. 26. Mikes Ármán gróf szombathelyi püspököt őrizetbe vették és holnap a zalamegyei kolostorban vagy székhelyén, Szombathelyen, internálni fogják.

Uj cseh demarkációs vonal

Kémkedés gyanúja alatt letartóztatott magyar zászlós

Sátoraljaujhely, febr. 26. A hadügyminisztérium kiküldöttei hétfőn délelőtt tárgyalásokat folytattak Leegnyealsómihályin a cseh parlamentérekkel a demarkációs vonal megállapítása tárgyában. A tárgyalások eredményeképpen az új demarkációs vonal Legnyealsómihályi és Lasztócz között húzódik. A cseh parlamentérek a tárgyalások folyamán azt a kívánságukat fejezték ki, hogy Legnyealsómihályi és Sátoraljaujhely között ismét indlíjon meg a vasúti közlekedés és így Budapesttel is összeköttetést akartak létesíteni. Minthogy azonban a csehek nem egyeztek bele a vonatok átvizsgálásába, ebben a tekintetben a tárgyalás nem vezetett eredményre.

Sátoraljaujhelyen ma érdekes letartóztatás történt. Néhai Malonyay Dezsőnek, az elhunyt kiváló magyar írónak a fiát, új Malonyay Dezső tüzérzászlóst letartóztatták, mert azzal gyanúsítják, hogy a csehek részére kémiszolgálatot teljesített. A letartóztatást a budapesti I. vadászzászlóaljparancsnokságának távirati értesítése alapján a nemzetőrök fogantatosították és a letartóztatott tüzérzászlóst kihallgatás végett Miskolcra szállították.

Több fővárosi lap hírt adott arról, hogy Kassán a közalkalmazottak, nevezetesen a postások, sztrájkba léptek és emiatt a városban zavargások törtek ki. Kassáról hétfőn délután Sátoraljaujhelyre érkezett utasok megcáfolták ezeket a híreket; kijelentették, hogy Kassán nincs sztrájk és a viszonyokhoz képest rend és nyugalom uralkodik.

A szokolisták agitálnak a Felvidéken

A prágai Szokol erősen folytatja szervezkedő munkáját a Felvidéken. A szervezkedést csehek szokolisták végzik, akik minden egyes gyűlésen megjelennek és nagyarányú agitációt fejtenek ki a Szokol-egyesületek megalakítására, annak érdekében.

A csehek a szláv korridor megszállására készülnek

Győr, febr. 26. Pozsonyba és a Csallóközbe folyton újabb csapatok érkeznek. A cseh katonák azt hangoztatják, hogy rövid időn belül megszállják a szláv korridort. Pozsonyba tegnap egy amerikai bizottság érkezett a néphangulat és az élelmezési ügyek tanulmányo-

zására. A bizottság megérkezése előtt a csehek a hus árát 28 koronáról 12 koronára szálították le, hogy ezzel is befolyásolják az entente hangulatát.

Bolsevik agitáció Csehországban

Csehországban nagy a nyugtalanság Muna kommunista vezérnek egyre nagyobb tért hódító agitációja miatt. A cseh polgári sajtó erőlyesen követeli, hogy Muna ellen tegyék meg a legszigorubb rendszabályokat. Szemrehányá-

sokkal illetik a szocialistákat, sőt Massaryk elnököt is, hogy kesztyűs kézzel bánnak a kommunistákkal, amikor a mozgalom még elfojtható lenne. A polgári sajtó a földreform kérdése ellen is agitál. A magyarországi földosztás híre ugyanis megmozgatta a cseh szocialista és radikális pártokat, amelyek szintén azt követelik, hogy osszák fel a földet igazságosan a nép között. Olyan követelés is van, hogy a 100 holdon felüli földbirtok kisajátítható legyen.

Ötszörös rablógyilkosság Ujfehértón**Agyonverték egy házaspárt és három gyermeket**

Nyíregyházi tudósítónk jelenti:

Ujfehértón a legborzalmasabb kegyetlenséggel irtották ki tegnap éjszaka Mitru Mosolygó János gazdát feleségét és három ártatlan gyermekét. A lemészárolt család irtózatosságot, teljesen összezuzott tagokkal vértócsában, teljesen összezuzott tagokkal fekszik még ma is otthon a szobában, ahol a gyilkosságot végrehajtották a férfinek és az asszonyntk fejszecsapásokkal a fölsmerhetetlenségig szétromcsolták a fejét, a három gyermeknek pedig késszurásokkal oltották ki zsenge életüket.

A gyilkosság egész Ujfehértón óriási izgalmat keltett, a faluban nagy megdöbbenéssel tárgyalják a borzalmas gyilkosságot, bosszút esküdtek rablógyilkosok ellen, akik még annak a kis hathónapos csecsemőnek sem kegyelmeztek, hanem galád módon, vadállatiasan gyilkolták meg. Nyíregyházi tudósítónk kint járt a büntet színhelyén és a borzalmas részletekben bővelkedő gaztetről a következő tudósításról számol be:

Ujfehértó határában kis paraszt házban lakott Mitru Mosolygó János gazda. Családjával a legjobb egyetértésben élt, józan, dolgozó ember volt a szerencsétlen gazda, az egész faluban egy őt mint egész családját becsületességükért mindenki szerette.

A gyilkosságot megelőző nap Mosolygó János hat szüldőt adott el három ezer koronáért, a gyilkosok azért a pénzért oltották ki őt életet olyan kegyetlenséggel, amelyhez hasonló gyilkosságot nagyon régen nem követtek el. Bent a házban minden fölforgatva, székek, asztalok és egyéb butorok össze-vissza hányva, az ágyból a szalmazsákot kivették, a szekrényekből kihányták a ruhákat és hogy a gyilkosság nyomait eltüntessék, meggyújtották a szalmazsákot.

Tegnap reggel öt órakor Mosolygó János édes apja elment a fiához, hogy együtt menjenek ki a mezőre. Ahogy az öreg Mosolygó benyitott a konyha ajtón megdöbbenve látta, hogy fia a földön vérben fagyva fekszik, a karján volt még a kötőfék, amiből megállapítható az, hogy a gyilkosságot akkor követték el, amikor Mosolygó János az istállóba ment befogni a lovakat, a gyilkosok lestek rá és mikor kilépett a házból baltával vágták fejbe.

A gyilkosok ezután a Mosolygó feleségével végeztek, akit ugyancsak fejsze csapásokkal öltek meg és ezután kicipeltek a konyhába és a férje mellé fektették.

A gyermekek nagyon sikoltozhattak, azért a gazemberek a tizemnégy éves Annuskát fejszével fejbe vágták, a három éves Miklóst és a hat hónapos János nevű csecsemőt pedig késszurásokkal ölték meg. A kis Miklós a gyilkosok elől az ágy alá menekült, fél testtel még mindig az ágy alatt vtn, a kis csecsemőt pedig a bölcsőjében érte a támadás, a kis öklét összeszorítva a levegőbe tartja, mint ha gyilkosait megfenyegetné.

Leírhatatlan borzalmas látvány a lemészárolt család szobája, mindenütt amerre az ember néz vértócsa, össze-vissza fekszenek a hullák a szobában, a kis csecsemőt oly ke-

gyetlenül gyilkolták meg, átszúrták a halántékát, úgy, hogy az tgyvejeje is kilátszik.

Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a gyilkosságot reggel négy és öt óra között követték el. A faluban tudták, hogy Mosolygó fegyvert tart otthon, ezért nem merték a rablók éjszaka megtámadni, hanem megvárták míg hajnalban az istállóba megy, és amikor kilépett a konyhából, orvul támadták meg a gazemberek.

A nyomozást Szegedi csendőrmester vezeti, aki megállapította, hogy a gyilkosságot csakis cigányok követhették el, még pedig olyan emberek, akik a helyzettel teljesen ismerősök voltak. A rablógyilkosok nagyon jól tudták, hogy Mosolygónak pénze van otthon, mert a kamarából, ahol szalonna és más élelmiszer van, nem hiányzik semmi, csak a háromezer korona, amelyet a gyilkosság előtti napon kapott Mosolygó a szüldőkért. Az egész gyilkosság kivitele arra vall, hogy a tettesek cigányok voltak, mert cigányok szokása a kegyetlenség és az, hogy a gaztett elkövetése után fölguyjtják a kirabolt házat.

A legyilkolt Mosolygó család házatól pár méternyire lakik Kálmánchelyi Dániel gazda, aki elmondotta, hogy este látott két gyanus embert a Mosolygó háza körül ólálkodni, de azok, amikor észre vették őt, elmentek. Kálmánchelyi azt mondja, hogy a gyilkosoknak már este el kellett rejtőzniük a Mosolygó udvarában, mert a kutyája egész éjszaka nyugtalanodott és folyton ugatott. Kálmánchelyi is azt mondja Mosolygókról, amit mindenki egész Ujfehértón, hogy Mosolygók nagyon becsületes és munkás emberek voltak.

Ma reggel ment ki a vizsgálat megejtése végett Ujfehértóra Krasznay Sándor dr. vizsgálóbíró, Lakatos Gábor dr. államügyész és Konthy Gyula törvényszéki orvos, aki a boncolást végzi. A nyomozást a gyilkosok után az ujfehértói csendőrség nagy eréllyel folytatja, de valószínű, hogy a nyomozáshoz segítségül budapesti detektívek jönnek le rendőr-kutyával.

A borzalmas rablógyilkosság öt áldozatát a boncolás után holnap temetik el.

Lemondott a Budapesti Hírlap igazgatósága.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A Budapesti Hírlap igazgatóságának tagjai, névszerint Zichy János gróf, Klebersberg Kuno gróf, Bethlen István gróf, Pekár Gyula, Rakovszky Iván és Zsembery István a ma délben tartott igazgatósági ülésen lemondtak. A legközelebbi közgyűlés után a lap szerkesztőségének és nyomdai személyzetének képviselői is be fognak kerülni az igazgatóságba. A lapnál még további belső változások is várhatók.

Dr. SZATAI ELSŐ JOBI SZEMINÁRTUMA
Debrecenben, a Színház Figaró szalonjában (a ref. hársalota).
Előkészítő és rekapituláló kurzusok kizárólag Debrecenben végzett előadók vezetésével. A legmegbízhatóbb jegyzetek. Kikölcsönzés vidékre is. Tankönyveket vessz és elad. Minden felvilágosítást megad.

A párisi békekongresszus

A megszállásoknak nincs jelentőségük

Genf, február 26. Pichon francia külügyminiszter az „Associated Press” munkatársának kijelentette, hogy a végleges országhatárokat a nemzetközi békekongresszus állapítja meg és a megszállásoknak a jövőre nézve semmi jelentőségük sincs, legfeljebb csak az egyes államok területi igényeit jelzik. Európa térképét a nemzetközi konferencia valamennyi érdekelt fél meghallgatása után fogja megrajzolni.

Május közepén hívják meg a semlegeseket

Páris, febr. 26. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A népszövetség tervezetét addig nem tárgyalják, amíg Wilson vissza nem tér Párisból. A szövetségesek egyrésze és különösen az angol delegátusok a békeértekezlet munkájának gyorsítása érdekében a népszövetség tervezetével is foglalkozni akarnak, az amerikaiak álláspontja azonban az, hogy a tervezet Wilsonnak annyira személyes alkotása, hogy azon távollétében nem szabad módosításokat eszközözni. Az amerikaiak nézetének az a következménye, hogy a semlegeseket csak május közepéig hívják meg a népszövetség tervezetére vonatkozó véleményük kifejtésére. Ellenkező híresztelésekkel szemben megállapítható, hogy a békeértekezlet fenntartotta azt a tervet, mely szerint a jelenlegi fegyverszüneti szerződést az előzetes béke megkötése nem változtatja meg.

A határ megállapítására kiküldött bizottság ma az új francia-német határ kérdésével foglalkozott, azonban jelentést még nem terjesztett a békeértekezlet elé. Hír szerint a nehézségek, melyek eleinte léteztek, kezdenek kiküszöbölődni. A Rajna balpartjára vonatkozólag a franciák még nem terjesztettek elő hivatalos indítványt, de megbízható értesülése szerint nem akarják a Rajna balpartját megszállani, hanem azt akarják, hogy a Rajna legyen Franciaország és Németország határvonala.

Irország ügye a konferencián

Páris, febr. 26. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A békeértekezlet munkája olyan simán halad előre, hogy House, Balfour és Pichon meggyőződése szerint az összes bizottsági jelentések március 8-ikára, tehát 16 napon belül készen lesznek. A több héten át tartó viták lassan közelebb hozták az ellentétes álláspontokat és most már sehol sem mutatkozik áthidalhatatlan ellentét. Minden jel arra mutat, hogy az ír kérdést is tárgyalni fogják a békeértekezleten. Az ír kiküldött már itt van és fel van jogosítva arra, hogy Irország ügyét a szövetségesek legfőbb tanácsa előterjessze.

Wilson Washingtonban

Washington, febr. 26. (Reuter) Wilson elnök ma ide érkezett. A kormány délután üléssze.

Németország élelmiszert kap

Berlin, febr. 26. A Newyork Tribune jelentése szerint az angoloknak és az amerikaiaknak sikerült a franciákat meggyőzni Németországnak élelmiszerről és nyersanyagokkal való ellátás ügyében, kifejtve, hogy a jelenlegi német kormány csak úgy tudja helyreállítani a rendet, ha megszűnik az élelmiszerhiány.

Az entente nem engedi az

osztrák-német egyesülést

Berlin, február 26. Genfből táviratozzák: Az entente elhatározott álláspontja, hogy nem engedi meg Német-Ausztriának Németországhoz való csatlakozását.

Debreceni csendőrök a visszafoglalt Zilahon

A visszavonuló román gárda garázdálkodik

A debreceni csendőrkerületi parancsnokság ma jelentést kapott Tasnádról, ahová a zilahi csendőrszárnyparancsnokság a románok zilahi bevonulása alkalmával átköltözött, hogy a szárny a legközelebbi napokban visszaköltözik Zilahra, miután a magyar csapatok folyton nyomulnak előre és a románok sietve hagyják el az eddig elfoglalt területeket.

A csendőrszárnyparancsnokság jelentette még, hogy a magyar csapatok nagyobb ütközetet vívtak a románokkal és azokat megverték. A románok sietve menekülésszerűen hagyták el a megszállott községeket és Erdély felé vonultak vissza.

A visszavonuló román katonák és a román katonák és a román gárdák tagjai visszavonulásuk közben a legkegyetlenebb módon pusztítanak mindent és kíméletlenül tönkreteszik a magyar, sőt a román lakosság javait is. Ezért azt kérte a zilahi csendőrszárnyparancsnokság a debreceni kerületi parancsnokságtól, hogy 65 főnyi csendőr-esapatot küldjön a zilahi szárny megerősítésére, amelynek még az is a feladata, hogy a román bandák és fosztogatók garázdálkodásával szemben a rendet helyreállítsa és a vagyon és életbiztonságot fentartsa.

A debreceni kerületi parancsnokság a szárnyparancsnokság kérésére azonnal kiadta a rendeletet, hogy a 65 főnyi erősítés a debreceni csendőrség létszámából azonnal utra keljen Zilahra, ahová a csendőrség eddig már minden valószínűség szerint be is vonul.

A Gallileisták a rendőri tulkapások ellen.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A régi Gallileisták szabadszervezete ma este igen népes gyűlést tartott, melyen egyes rendőröknek a komunistákkal szemben való eljárása ellen tiltakoztak és állást foglaltak a szabadságjogok védelme mellett. A gyűlés határozatát küldöttség közölte Károlyi Mihály köztársasági elnökkel és Berinkei Dénes miniszterelnökkel. A küldöttség szónoka, Csécsy Imre dr. ismertette a határozatot, mely a politikai üldözés haladéktalan megszüntetését, a brutálításokban részes rendőrtisztek és rendőrlegénység haladéktalan eltávolítását és a valódi néprendőrség felállítását követeli. Kérték továbbá, hogy a szervezet kebeléből kiküldendő három tagú bizottság megvizsgálhassa a rendőrök eljárását és a vizsgálat eredményéről a köztársaság elnökének és a miniszterelnöknek jelentést tölhessen.

Károlyi Mihály elnök válaszában a legteljesebb mértékben elítélte a rendőrök brutálítását, azt szőgyenteljesnek mondta és megígérte, hogy a tettesek ellen a legszigorúbb vizsgálatot indítja meg. A kérdés politikai részére vonatkozóan az az álláspontja, hogy eszmei harcot erőszakos eszközökkel elnyomni nem szabad, de viszont erővel, sőt ha kell, erőszakkal kell eljárni mindazok ellen, akik akár jobbról, akár balról fegyverrel igyekeznek megdön-

teni a forradalom vívmányait és megakadályozzák a kormányt konszolidáló munkájában.

A küldöttség ezután Berinkei Dénes miniszterelnököt kereste föl, aki biztosított arról, hogy a kormány nem üldözi semmiféle párt tagjait politikai hitvallásuk miatt; ő csak arra adott utasítást, hogy tartóztassák le azokat, akiket konkrét büncselekmény terhel.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a köztársasági elnök és a miniszterelnök választát.

Újabb merénylet Wilson ellen

Newyork, február 26. Hétfőn egy Rogorszki nevű anarkista Wilson elnök szállóbeli szobájába akart bejutni, de a lépcsőnél feltartóztatták. Rogorszki, amikor elfogták, kétségbeesetten védekezett.

Basel, február 26. Wilson merénylete egy Rakovskij nevű lengyel ember. Behatolt az elnök szobájába és négyszer rálőtt az elnökre, akik mellén megsebesített.

Hága, febr. 26. A Hollandsch Nieuwsbureau jelenti Washingtonból: Wilson elnök ellen egy Nargoski nevű anarkista merényletet szándékozott elkövetni, de rajtaérték és heves küzdelem után letartóztatták, amikor be akart hatolni az elnök lakásába. Nargoski, akinél pisztolyt találtak, kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy csupán beszélni akart az elnökkel és nem tervezett merényletet.

Kolozsvár város tisztviselői új foglalkozást találtak

Magánhivatalnokok, kereskedők, iparosok lettek

Mint jelentettük, a megszálló román haderő parancsnoka elmozdította állásuktól Kolozsvár város tisztviselőit, akik kivétel nélkül megtagadták a Nagyromániára követelt hűségességet. Bizonyára sokakat érdekel, hogy mit csinálnak most ezek a tisztviselők és hivatali alkalmazottak és mivel töltik idejüket. A kolozsvári „Ellenzék” munkatársa sorra felkereste a volt kolozsvári magyar tisztviselőket és hivatali alkalmazottakat és látogatásáról az alábbi képet adja:

A magyar tisztviselők legnagyobb része már szerzett magának új állást. Nem igen változtak megfogták mindjárt az első kínálkozó alkalmat. Van, aki a hivatalnokoskodást most sem eszélte fel mással és ismét hivatalnok valamelyik magánvállalatnál. Egyik-másik kereskedő lett. Van olyan, aki ügynökséggel eszélte fel a szürke hivatalnok életet. A kisebb hivatalnokai alkalmazottak, különösen a szolgák közül sokan az iparos mesterségre adták magukat.

Kezdjük Haller Gusztáv dr. polgármesterrel. A polgármester elhagyva városi hivatalát nem adta magát a henyélesnek. Régi, kedvelt foglalkozását, az ügyvédséget üzi. Selenik Gy. ügyvédi irodájában dolgozik. Ez az iroda a polgármesteré volt és ennek asztala mellől került a város élére. Bottka Sándor dr. rendőrfőkapitány komoly és erélyes hivatalát könyvelői foglalkozással eszélte fel. A „Melissa” cukorgyárnak főkönyvelője. Amikor felkerestük a főkapitányt, könyvvel a kezében találtuk. Szobájában rengeteg könyvet halmozott fel. Meg is akadt ezen a szemünk és megkérdeztük, hogy talán könyvkereskedést akar nyitni

és ezért halmozza fel a könyveket? A főkapitány nevetve felelt és megnyugtatót, hogy ilyen terveit nincsenek.

— Csúpan tízévi mulasztásaimat akarom helyrehozni — mondta — és az csak úgy lehetséges, ha ezt a tömeg könyvet kiolvasom. Most pedig van időm az olvasásra, há ezt felhasználom.

Bucsúztunk a főkapitánytól és másokat kerestünk fel. Végigmentünk Kolozsvár több utcáján, sok emeletet megmászunk, sok ajtót kopogtattunk és nyújtottuk be névjegyünket, de a legtöbb helyen ezt a feleletet kaptuk:

— A nagyságos ur nincs itthon, hivatalban van.

Ugy mondta ezt a szolgáló, mintha gazdája most is a városházán vagy a vármegyeházán lenne, avagy a postahivatalban ülne. Csak hosszas kérdéseinkre magyarázta meg, hogy hol is van az ur mostani hivatala.

Igy tudtuk meg, hogy például *Szele Ferenc* postaigazgató az Első Magyar Biztosító Társaságnak az ügynöke, *Asztalos Domokos* dr. postafőtanácsos a Bognár és Szántó cég főkönyvelője, *Pótor Dezső* állami adóhivatali főnök az Első Magyar Biztosító Társaság tisztviselője, *Gruca Lipót* rendőrkapitány a Renner-börgyár raktárnoka, *Cs. Papp István* dr. polgármesteri titkár a Török-cég könyvelője stb., *Hankó Elemér* dr. alispán meg éppen kariert csinált — *hírlapíró* lett.

Az alispán ajtaját a kék dolmányos, piros nadrágos megyei hajdu nyitotta. Megkérdeztük őt is: Hát maga mihez kezd most, hogy ott kellett hagyni az alispán ur megyei portáját? *Lukács Sándor* hajdu egyenes testtartást vett fel és azt felelte:

— Van még valami mesterség a megyei huszárságon kívül is.

A polgármester szolgálója, *Gyöngyösi Ferenc* is megél: tudja a cipész-mesterséget. Igaz, hogy régóta nem praktizálta, de most ismét üti a kaptafát és főzi a csirizt. A rendőrfőkapitány hivatalszolgája kertészkedik és üvegházában gondosan melengeti a tavaszi piacra szánt zöldségtermékek gyenge palántáit.

— **A pozsonyi egyetem áthelyezése Szegedre.** Mint ismeretes, a pozsonyi egyetemet a megszállók el akarják csehíteni. Az egyetemi tanárok közül is többen elmenekültek. Egyikük, *Kiss Albert* dr. érdekes levelet írt a szegedi polgármesternek, figyelmébe ajánlva, hogy amennyiben a békekongresszus Pozsonyt elszakítaná Magyarországtól, aktuálissá válik a pozsonyi egyetem áthelyezésének kérdése. Azt hiszem — írja a professzor — hazánk nagyobb vidéki városai közül egyetlen egy sincs, amely több joggal kívánhatná az egyetemet, a már kész pozsonyi egyetemet, mint Szeged. Ha tehát ama szomorú eshetőség bekövetkeznék, Szeged legyen résen!

Mint a debreceniek, azonképen a pozsonyiak is sokat áldoztak az egyetemért és nagyon könnyen megtörténhetik, hogy az áldozatok kész eredménye a csehékre marad. Ők a felszereléseket az esetben, ha urak lesznek véglegesen Pozsonyban, aligha engednék át nekünk. Ha tehát a pozsonyi magyar egyetemet szomorú kénytelenségből áthelyeznék és Szeged megújítaná régi igényeit, akkor Szegednek a magából épp annyit kellene az egyetemre szánnia, mintha újat építene. De ezt a kötelezettséget bizonyára vállalná, ha arra kerülné a sor. Csakhogy a szegediek akármennyire kívánták és kívánják most is a főiskolát, inkább lemondanak a pozsonyiak új egyete-

méről és azt óhajtják őszinte szívvel: bár maradna Pozsony, az ország patinás, régi ékszere, a magyarságé.

A Spartacusok ki akarták kiáltani a berlini szovjet-köztársaságot

Berlin, febr. 26. A Spartacusok mára Nagy-Berlinben nagy puccsot terveztek, melyen a Spartacus-csoporthoz és a független szociálista párthoz tartozó munkásság nagy számban vett volna részt. Egyes híresztelések szerint a Spartacus-csoport ma proklamálni akarta a berlini szovjet-köztársaságot. A déli órákig mindazonáltal teljes volt Berlinben a nyugalom. A kormány minden előkészületet megtett, hogy az esetleges puccskísérletet csírájában elfojthassa. A legfontosabb forgalmi gépontokon erős katonai őrzőerőket helyeztek el. A lakosság körében nagy az aggodás, mert attól félnek, hogy a müncheni és a nyugatmagyarországi Spartacus-mozgalom újból áttérjed Berlinre is. A Spartacus-csoport a legutóbbi napokban nagy tömeg fenyegető levelet küldött szét, melyekben tömegmészárlással fenyegetőzik.

Berlin, febr. 26. A *Rothe Fahne*, amióta újra megjelenik, napról-napra azzal vádolja a Liebknecht és Luxemburg Róza meggyilkolása ügyében kiküldött vizsgáló bizottság vezetőjét, hogy szándékosan nem tesz semmit az egyik gyilkos, *Runge* ellen és készakarva engedte megszökni. A lap ma igen csipős cikkben figyelmelteti a vizsgálóbíró, hogy *Runge*t, ha akarja, megtalálhatja Basdorf faluban és gunyosan hozzáteszi, hogy a közönség ne küldjön több pénzt a szimpatikus gyilkosnak, mert jelenleg 12,000 koronája van, amiből egyideig szépen megélhet.

Berlin, febr. 26. A Spartacus-lázadás alkalmából 4000 káresetet jelentettek be. A kártérítési követelések összege meghaladja a 40 millió márkát.

Általános sztrájk Közép-Németországban

Berlin, febr. 26. Közép-Németországban holnap általános sztrájk kezdődik.

Berlin, febr. 26. Az Acht-Uhr-Abendblatt jelenti *Drezdából*: Drezda munkássága nem csatlakozott a Lipcsében proklamált általános sztrájkhoz, azonban Szászország legnagyobb részében szünetel a munka. A sztrájk Szászország határain túl már a poroszországi Sachsen tartományra is áttért. Kétségtelenül megállapítható, hogy a proletáriátus egy része inkább a lipcsei független szociálisták befolyása alá kerül. Az egész országra kiterjedő általános sztrájk kihirdetése mára várható.

A müncheni forradalom

Berlin, febr. 26. Az Acht-Uhr-Abendblatt müncheni jelentése szerint Münchenben letartóztatták az *Auer* miniszter ellen elkövetett merénylet értelmi szerzőjét, aki a forradalmi munkás tanács tagja.

München, febr. 26. A kormányalakítás kérdésében holnapra halasztották a döntést. A tanácsok kongresszusa ma nem ülésezett. Az utcák hangulata ünnepi. Az összes gyárak és üzemek be vannak zárva, a közúti vasút nem közlekedik. A tanácsok kongresszusán tegnap sok viharos jelenet játszódott le. Amikor például *Mühsam* az *Auer* ellen elkövetett merényletről beszélt, heves kifakadások és közbeszólások szakították félbe:

— Hol van a tettes?

— Hát ezért a gyilkosságért mért nem veszték tuszokat?

Mühsam így válaszolt a közbekiáltásokra: — A tettes nem a kommunista párt, hanem a munkástanács tagja.

A központi tanács sajtóbizottsága elrendelte, hogy a polgári sajtó cikkei csak a szerző névaláírásával közölhetők. A posta, a távirda és a távbeszélő ellenőrzés alatt ll.

HIREK

Hír az olasz király meggyilkolásáról

Bécs, február 26. Itt az a hír terjedt el, hogy *Viktor Emánuel* olasz király ellen merényletet követtek el. Hiteles jelentések még nem érkeztek az esemény valódiságáról. A hír Marburgból származik.

Frankfurt, február 26. A „Frankfurter Zeitung” szerint a hivatalos cseh-szlovák sajtóiroda jelenti, hogy *Viktor Emánuel* olasz királyt megölték.

— A debreceni függetlenségi Károlyi-párt március hó 1-én a Magos-utcáról a Zápolya-utca 6. szám alá helyezi át ideiglenes helyiségét. Midőn ezekről a párt tagjait értesítjük, egyben közöljük, hogy a pártot érdeklő ügyekben minden nap d. e. 10—12 óráig nyújtunk az érdeklődőknek felvilágosítást, minden kedden pedig délután 5 órakor tartjuk a rendes tanácsüléseinket. Az elnöki tanács.

— **Handler Gyula** kormánybiztos a vármegyében. *Handler Gyula* kormánybiztos főispán ma autón Hajdúnánásra utazott, hogy ott közéleti kérdésekben tárgyalásokat folytasson. Kíséretében volt *Petróczy József* miniszteri biztos is. Utközben az autót defektus érte, de az utasoknak semmi bajuk sem történt.

— **Posztót kapunk a csehektől.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A textilárukban való hiány arra indította a kormányt, hogy posztóanyagok szállításáról tárgyaljon a cseh-szlovák kormányral. A magyar kormány megbízásából *Altman* osztálytanácsos és *Vogel*, a zsolnai posztógyár igazgatója Prágába utaztak. A csehekekkel ily értelmű megállapodás jött létre, hogy Magyarországból nyersanyagokkal látják el a brünni textilgyárakat, melyek az anyagokból posztót készítenek és azt Budapestre szállítják. A kormány megbízottai erre nézve írásbeli biztosítékokat is kaptak. Legközelebb már 3—4 millió méter jöminőségű posztót kapunk Csehországtól. A magyar és a cseh katonaság között létrejött megállapodás értelmében a megszállott területen levő posztógyárak érdekkörébe tartozó más textilvállalatok is teljes üzemben vannak és magyar népruházati célokat szolgáló posztót készítenek.

— **A Debreceni Székely Nemzeti Tanács** e hó 27-én, csütörtökön, délután 5 órakor a reif. kollégiumban (Balogh-terem) ülést tart, melyre a directórium és a nemzeti tanács tagjait atyafiságos tisztelettel meghívja és szíves megjelenésüket kéri az elnökség.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák egyesülete** felszólítja tagjait, hogy e hó 27-ikén, csütörtökön délután 6 órakor, városháza I. emelet közgyűlési termében fontos ügyben okvetlen jelenjenek meg és hozzák magukkal tagsági igazolványaikat.

— **Az Arany János-Társaság** megnyitja ünnepélye a vármegyeház dísztermében — nagy költőnk születésének évfordulóján — március 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

Az utolsó hadisegély. A városi népléti hivatal (Miklós-u. 23. sz.) értesíti a hadisegélyt élvezőket, hogy hadisegélyeik felvétele végett ezen hivatalnál március hó 1., 3., 4., 5. és 6. napján mindenkori reggeli 8 órától kezdve jelentkezhetnek.

Weisskirchner a nemzetgyűlés elnökjelöltje. Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse jelentése szerint Weisskirchner dr. polgármestert államtitkári állásra, vagy a nemzetgyűlés elnöki áhására akarja jelölni. Azt a hírt, hogy Weisskirchner lemond a polgármesteri állásról, megerősítik.

Balogh Géza dr. előadása. Nagyszámú hallgatóság előtt tartotta tegnap Balogh Géza dr. értékes és szép előadását a polgári rendtartás elsőbíróságok előtti részéről. Különösen a hatáskör és illetékesség kérdéseit fejtegette kiváló jogász felkészültséggel és alaposággal. A tanulságos előadást nagy tetszés fogadta. Szombaton, március 1-én Nagy Zoltán dr. ad elő a Rp. felebezési részéről.

A gázvilágítás újabb korlátozása. A világítási vállalat sajnálattal hozza a t. közönség tudomására, hogy a gázszolgáltatást többé az eddigi mértékben sem tudja fenntartani. November óta tudvalevőleg semmi gázzal nem érkezik az országba és a pótlásra alkalmas anyagok is elfogytak, így most már mi is eljutottunk oda, hogy csak annyi gázt gyárthatunk, ami az utcai csövezeték megtöltéséhez szükséges, azonban olyan nyomást, mely mellett a gáz használható is lenne, többé mindaddig nem adhatunk, míg a viszonyok meg nem javulnak.

Erdélyért! Erdély s vele az alföldi magyarság védelmére indult katonák hozzátartozóinak, valamint a Debrecenbe menekültek fölsegítésére újabban a következők adakoztak: Oláh Etelka urleány, madarasi Kiss Domokos huszárszázados, Keresztessy, Ince és Szakács törzsmesterek gyűjtőivén: Olvashatatlan Hajdusámson 20, Goláb Lászlóné 20, Goláb László 10, Peres Aladárné 10, Kovács 20, Kovács Tibor 20, Gerda 20, Olvashatatlan hadnagy 20, Veér Miklós 20, Erockes őrnagy 20, gróf Teleky Sándor 20, Markovits 20, Olvashatatlan őrnagy 20, Olvashatatlan 20, Fodor 20, Olvashatatlan 20, Tagányi 20, Szalay Géza 10, N. N. 20, Szüts 10, Orczi főhadnagy 20, Farkas főhadnagy 10, Kiss Domokos százados 10, Wolf József őrmester 10, Elst András 10, Fekete Sámuel 10, Kázmán Mihály 10, Stingár Márton 10, Blás Gyula 10, Ráczy István 10, Gyurka András 10, Bergel Gyula 10, Berger Adolf 10, Nagy József 10, Moldvay Dániel 10, Herber Gusztáv 20, Bányai 10, Szakács, Kovács 20, Kovács György főpatkó 10, Székely István 10, Hermeze Rudolf 3, Takács János 10, Simon Andor őrmester 10, Szabó Miklós 20, Veress Miklós 20, Schubert Antal 10, II. század legénysége 69, I. század legénysége 39, Krausz patkó mester 10, Fáy Elemér százados 20, II. század pótlólag 49, I. század utólagos adománya 75, és 33 korona kisebb összegű adományok. Páyer Dezső és Kovács Béla egyetemi hallgatók gyűjtőivén: dr. Kenyeresné 10, dr. Forbáthné 10, Phoenix biztosító társaság 10, Nyakas Gyula 10, Ecetraktár 11, berlini Viktória vezérigazgató 10, Gellmann Károly 10, Léderer 10, Wachá Róbert 10 K és 128 korona kisebb összegű adományok. — Martsik József 10 K. Újabban adakoztak: Debrecen város adománya 1000 K. Dr. Lóky Béla főgimn. tanár gyűjtőivén: N. N. 10, Kanschky Márton 10, Szónyi János 10, Korcsák Ede 10, Jankovics Ferenc 10, dr. Lóky Béla 12, és a tanulók 72 K-t kitévő adománya. Schwartz Fülöp 20, Harmathy Pál 20, Konrád Lajos 10. — A cipész szakszerveület vezetőségének hírlapi uton tett felhívására ismételten szívesen közöljük a Debreceni Független Ujság február 18-diki számában történt hivatalos nyugtázás következő részletét: „Páradhatatlan áldozatkészséggel találkozott az akció vezetősége a cipész szakszerveület e hó 16-án, vasárnap este tartott táncmulatságán. A gyűjtésben versenyző urleányok közül Sándor Bözsike 187 K 64 fillérrel, Faragó

Bözsike 127 K 80 i., Tóth Zsuzsika 96 K 20 i., Hasner Erzsike 90 K 49 i., Huszti Bözsike 73 K 63 i., Zeke Mancsi 68 K 96 i., Zeke Tusi 65 K 92 i., Borsi Rózsika 22 K 92 i., Kiss Béla zenekara 20 K adományával, összesen 722 K 73 fillérrel gyarapodott ismét a nemes cél alapja.” A fenti adományokért ug ya gyűjtőknek, mint a nemesszivű adakozóknak a bizottság hálás köszönetét nyilvánítja és az adományokat ezennel nyugtázza. Egyben kéri a nagyközönséget, hogy további szíves adományait a katonai álmásparancsnoksághoz (Szent Anna-utca 1.) eljuttatni szíveskedjék.

Merénylet a bécsi nuncius ellen. Bécsből táviratozzák: A jubileumi templomban egy istentisztelet alkalmával a múlt napokban merényletet követtek el Valire di Benso pápai nuncius ellen. Bolsevik katonák gázbombákkal el akarták pusztítani a nunciust. A diplomáciai kar közös lépést tett a külügyi hivatalnál és felvilágosítást kért a rendőri nyomozás eredményéről s a nuncius kihallgatását is követelte. A külügyi hivatal válaszában kijelentette, hogy a tetteseket eddig még nem sikerült kideríteni s hogy a nyomozás alatt a nunciust okvetlenül kihallgatják.

Szabad Iskola. Csütörtökön este 6 órakor újra a kollégium dísztermében tartja Barta Gyula dr. ideg orvos az ember idegéletéről megkezdett előadását. Ezúttal a lelki betegségekről, nevezetesen a hiszteriáról, neuraszténiáról, azután a hipnozisérről fog beszélni. Befejezésül Freud pszichoanalízisérről emlékeztet meg. A tanulságosnak ígérkező előadást előreláthatólag sokan hallgatják meg.

Zöldhelyi Anna, Verő Márta, Heltai Jenő, Bihari Akos és Káldor Dezső a fénypontjai, a debreceni függetlenségi Károlyi-párt nagy művészestélyének, mely farsang utolsó napján, március 4-én lesz megtartva az Arany Bika dísztermében. Bővebbet a falragaszok.

A pincérek szakszervezetének kabaréje. Hosszu évek óta az első igazi, szép és nagy multság, az első bál lesz, amelyet a pincérek szakszervezete rendez a Bikában. A multságuk kabaréval kezdődik, amelynek műsora úgy van összeállítva, hogy először nagy fényes előadást kapjon a közönség. Altalában az egész est úgy van összeállítva, hogy mindenki csak a legteljesebb megelégedéssel távozhasson a multságról, amelynek egyik legkiválóbb tulajdonsága lesz az, hogy éjjelutánig fog tartani. Az estélyen lesz tombolajáték is, amelynek igazán értékes tárgyai közül többet már ki is állítottak a kirakatokban. A rendkívül nagy érdekességű multság délután 5 órakor kezdődik a következő műsorral: 1. Magyar J. és Kiss Béla zenekarának nyitánya. 2. Erős Gabi konferál. 3. V. Nagy Géza szaval. 4. Schmierer Annuska énekel. 5. Vadkerti. 1 felvonásos. 6. Seregh M. énekel. 7. Várnai I. kupláz. 8. Honthy Hanna énekel. 9. Varga és Szemere, Nelli, 1 felv. 10. Seregh és Várnai, duett. 11. Görög Olga énekel. 12. Spiró Margit szaval. 13. Kálmán István énekel. 14. Honthy—Várnai duett. 15. Márkus Olga énekel. Az est további beosztása: Kabaré előadás után 1 órai mostrehangverseny, előadják Magyar Imre és Kiss Béla zenekara. Zene után 1 óras szünet és utána a tombola. Lesz tánc, szerpentin és konfetti csata.

Székely katonák megostromoltak egy csendőrlaktanyát. A debreceni csendőrküldeti parancsnokság ma jelentést kapott a szatmármegyei Avasfelsőfalu csendőrkirendeltségétől, hogy a demarkációs vonalra kivezényelt székely hadosztály katonái, akik az egyes falvakba vannak elhelyezve, a falvak lakosságával a legelleneségesebb magatartást tanúsítják. Így Avasfelsőfaluiban a korcsmába azért, mert a korcsmáros nem akart nekik italt kiszolgáltatni, kézigránátot dobtak be. — Miután pedig a csendőrség a garázdálkodó székely katonákat megfékezte, másnap boszszuból egy nagyobb csapat, amely székely katonákból állott, megostromolta a csendőrlaktanyát, amely alkalomból valóságos harc

lejtődött ki. A harc folyamán több lövést is váltottak és a katonák kézigránátokat is dobtak a laktanyára. A csendőrök végül is legyőztek és a garázdálkodó katonákat és vezetőiket átkísérték a székely hadosztály parancsnokságához.

Államtitkárból orvostanhallgató. Budapesti tudósítónk táviratozza: Lers Vilmos volt kereskedelmi államtitkár, aki a gazdaságpolitikai és külkereskedelmi ügyek intézője volt, beiratkozott a budapesti tudományegyetem orvosi akultására. A volt államtitkár most mint elsőéves orvostanhallgató készül az orvosi diploma megszerzésére.

Gráczer Lajos meghalt. Nagyváradról jelenti tudósítónk, hogy Gráczer Lajos a város tüzoltó főparancsnoka, vasárnap délelőtt meghalt. Gráczer Lajos évekkal ezelőtt a 37. gyalogezred tényleges állományú főhadnagya volt, majd megvált a katonaságtól, amikor Nagyvárad város tüzoltó főparancsnokává választották meg. Nyolc esztendeig töltötte be főparancsnoki tisztét, amikor őt is elszólitotta a háború. A szerb és orosz harcra több esztendőben vitézül küzdött és amikor már mint százados, beteg a frontmögötti országrészbe visszakerült, a debreceni katonai rendőrség főparancsnoka lett. Emlékezetes még az a tény is, amely debreceni tartózkodása alatt az egész országban nagy port vert fel és amelyért a temesvári hadbírószak elítélte a hadsereg kötelekéből. Nagyvárad város tanácsa pedig felfüggesztette állásától. Gráczer Lajos azonban elégtételt kapott a legfőbb haditörvényesektől, amely megsemmisítette a súlyos ítéletet.

Letartóztatott rabló katoná. A debreceni rendőrség ma letartóztatta Drahos Sándor 23 éves katonát, aki az elmúlt hét szombatján betört Kálmán István bellegelői lakos lakásába és fegyveresen arra kényszerítette őt, hogy 700 korona készpénzt adja át, mert másként lelövi úgy őt, mint a feleségét. Rá is fogta a fegyverét, mire Kálmán a pénzt átadta a rablónak.

Az idény legnagyobb művészestélye lesz március 4-én farsang utolsó napján, melyet a debreceni függetlenségi Károlyi-párt rendez az Arany Bika dísztermében, részben az erdélyi akció céljaira. Jegyek előre váltathatók a Színházi Figaró szalonjában, a „Nizsai” és Rózsa-virágcsarnokokban, Csáthy és Aczél könyvkereskedésekben, valamint a párt pénztárnokánál Kigyó-utca 53. (Fűszerüzlet, telefon 170.)

A kelmefestők bérmozgalma. A lapokban megjelent hírek kapcsán a szociáldemokrata párt részéről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy nem a festőiparban, hanem a mosóintézetek és kelmefestő iparban levő női alkalmazottak kezdtek bérharcot s ők mondták ki a sztrájkot. A festőiparban ezidő szerint nincs bérharc.

SPORT

A DTE birkozóversenye. Március 2-án a ref. főgimnázium tornatermében rendezte fölötté szépnek ígérkező országos birkozó versenyt a DTE. A verseny védnökei: János Zolaán, Magoss György dr., Handler Gyula, Pető Pál dr., Pogány Mihály, Rostás István, László Gyula, Radó Rezső dr., Fülöp Miklós dr., Fényes Jenő dr., Heltai Jenő dr., Irmay Béla, Than Gyula, Gáspár Endre dr., Hegedüs Lóránt dr., Hadházy Dezső, Gyarmathy Miklós, Karai Sándor, Kovács Lajos, Szepesy Albert, Lölikovits Arthur, Némethi Sándor, Göröcs Lajos, Nuszbaum Jenő, Benedek László, Gyürky Sándor, Nemény Vilmos. A DTE birkozó Holubán Ferenc világhírű birkozó vezetése mellett szorgalmasan készülnek az ország legjelesebb birkozóival felveendő küzdelemhez. Jegyek Paulovich Pál birkozó szakosztály előadónál előjegyezhetők.

SZÍNHÁZ**MŰSOR****Csokonai-színház**

CSÜTÖRTÖK: Koldusdiák, operett. A) bérlet.
PÉNTEK: Koldusdiák, B) bérlet.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Amor, a pénzügynök, Piros-színlapos bohózat.
PÉNTEK: Amor, a pénzügynök.

A színházi iroda hírei. Amor, a pénzügynök. Ma kerül színre a Vigszínházban az Amor, a pénzügynök című pirosszínlapos bohózat, mely egyike a legsikerültebb mulatságos kassza daraboknak. A bohózat iránt, mely vasárnapig lesz műsoron, nagy az érdeklődés. — Szombati előadások. Szombaton a Csokonai-színházban délután a Hóvirág operett, este a Koldusdiák operett C) bérletben. — A Vigszínházban délután Bihar Ákos és Verő Márta felléptével a Tolvap színmű, este az Amor a pénzügynök, pirosszínlapos bohózat kerül színre.

A hamelni patkányfogó. Ez a gyönyörű film nagy tetszést aratott a tegnapi bemutatóon. Paul Wegener és Lyda Salmonowa remek alakítást nyújtanak. Ma utoljára mutatja be az Uránia. Jegyelővétel.

Bernstein Henry drámáját a Baccarat-ot ma utoljára mutatja be az Apolló. Várkonyi Mihály a őszerepben kiváló. Jegyelővétel.

Magda Sonja és Ossí Osswolda, a két világhírű filmstar ma utoljára az Arany Bika moziban.

SENZÁCIÓS UJDONSÁG

KIVÁLÓ POÉTÁNK ÉS IRÓNK

OLÁH GÁBORNAK

LEGUJABB KÖNYVE

**FORRADALMI
VERSEK**

MOST JELENT MEG.

Ara rendkívül olcsó is, csak 3 korona és 10% felár. — Oláh Gábor remek, magyar stílusú, verseinek magyar temperamentuma izzó hangját, gyönyörű nyelvezetét ismeri ma már minden könyvet olvasó ember.

**! Ezen könyvet mindenkinek !
! meg kell venni s elolvasni !**

Kapható:

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében Piac-u. 34.

CZEIZLER JENŐ
HÁROM HAVI KÖNYVVITELI, NÉMET NYELVI ÉS SZÉPIRÁSI TÁRFOLYAM
BETHLEN-UTCA 21.
SZÁM ALATT MARIUS 4-EN ISMÉT MEGNYILIK.
Magánvizsgálatra sikeresen előkészít.

Olcsó könyvek.

Bródi Sándor: Egy férfi vallomása 3 kor.
Wilde Oszkár: A kritikus mint művész 3
Kruddy Gyula: Kánaán könyve 3
Tolstoj Leó: A kreutzer-szonáta 4
10% felár. Kapható:

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytárs. könyvkereskedésében.**VISZKETECSÉGET, SÓMORT, RÓHT**

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-féle kérünk. Próbátégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.— Debreczen és vidéke részére főraktár Reichard Sándor Ciliag gyógyszerár Árpád-tér 1. és Grósz Nagy Ferenc Arany Egyszaru gyógyszerárát a Vátnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljenek.

MOST JELENT MEG!**Jó modor,
jó társaság**

(Az urali elegáns élet művészete)

Írta: új. GONDA BÉLA

A „Fiatal lány otthon” és a „Fiúk könyve” szerzőjének legújabb műve.

ARTALOM:

Jó modor, udvariasság, Lovaglás, nők tisztelése. Othon, lakás, öltözködés, divat. — Szépművelés, Területi asztal, vendéglátás. — Társaság, szalonélet. — A társaság művészete. Szertartások, etikett. — Hang és mód. Pénzüzés. Az ajándékozás művészete. Az olvasás művészete. Levéltár.

Ara 13 kor.

10 százalékos felár. **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében DEBRECZEN.

Gróf Dessewffy Auróli bűnszentmihályi uradalomban eladó

igen szépen fejlett 10,000 darab lucfenyő és 3000 darab fekete tenyő csemele, ára 100 darabonként 50—80 centiméterig 300 korona; 80—100 centiméterig 400 korona,

csomagolás önköltségen, szállítás vevő költségére, veszélyére vasuton mihelyt lehet.

**LORD DOUGLAS
Wilde Oszkár és én.**

Aki valaha Wilde Oszkáról hallott, vagy Wilde-könyvet olvasott, leirhatatlan izgalommal rohan végig Lord Douglas világhíressé lett vallomásain. Az író, akiről a Dorian Gray arcképet mintázták és aki — szándéka ellenére — a költőt a readingi fegyházba juttatta, száz, meg száz eddig ismeretlen intimítást mond el a Salome írójáról.

**LORD DOUGLAS
A SIRONTULI VÁDDAL SZEMBEN**

Féktelenül szenvedélyes hangon védelmezi meg a maga igazát abban a könyvben, amely ketjük ismeretségének, barátságának és szinte az emberin felülemelkedő lelkviszonynak minden intim epizódját az őszinte meghatottság bangján mondja el.

Ara 16 kor. és 10% felár. Kapható:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében, Piac-utca 34. sz.

Apróhirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőlő 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőlő 3 korona, minden további szó 30 fillér. Képer betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-üzlet,
szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házhoz halmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Máthé János
vizvezeték, csatornázás, fürdőberendezési vállalkozás Darabos 54. Telefon 321.

Elvállalok
vörösrézből központi főzők és pálinkafőző üstök készítését Mendlovits szeszgyár berendezési vállalkozása Nyirbátor.

**Gummi-
bélyegzőt**

pecsétnyomót és mindenféle vésést fémbe készít **PAULÓ** vésnök Bathyányi-utca 22. szám Gummi bélyegzőt 24 óra alatt készítek.

Eladó
Varga-kert, Keleti-sor 7. sz. alatt, a Saliétromos kaszárnya mellett lévő 1 hold telek, amelyen 50 méter hosszú, deszkából épített barakk van. Az egész telek 3 méter magas deszkakerítéssel van körül véve. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Siagot ingyen
kaphat bárki, Piac-utca 34. szám alatt.

Akinek
1000 aranya, ezüste, Észere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámeri, Arany Bika-térház 2.

National
kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

BANULATOS

hatású areszeptív szer

FAY-CREM

Gyorsan és biztosan eltávolít azeplőt, májfoltot, pattanást, ráncot stb. — Egy tégely ára 8 korona. — Kapható:

GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszerésznél DEBRECZEN, Arany Egyszaru gyógyszerár-tár. (Színház mellett.)

Külföldi
keresünk, Hegedüs és Sándor könyvkereskedés, Főposta mellett.

Megvételre keresek
negyven hold jó minőségű szántóföldet tanyával, lehetőleg a városhoz közel. Ugyiszintén Debreczenben egy 4—5 szobás kertű villa lakást melléképületekkel. Ajánlatokat terület és ár megjelöléssel Kőlcsey Béla Olcsva, Szatmármegye címre ajánlotti leveiben kérek küldeni. Kézvittek kizárva.

Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Minden könyvnél 10 százalékos felár. **LEGUJABB** Minden könyvnél 10 százalékos felár.

SZÉPIRODALMI KÖNYVEK.

TILLA. Hét jelenés. Írta Herczeg Ferenc. Az erős férfi és az erős nő öröke új szerelmi tragédiája, csupa túlfűtött szenvedélyesség, reszkető izgalom a két szerelmes nagy mérkőzése. Ara 5 korona.

A RÉGI HÁZ. 6. kiadás. Regény. Írta: Tornay Cecília. Ara 11 korona.

KANTATE. Regény. Írta: Surányi Miklós. Lekötőben érdekes regény, amely a zongoraművészet és a szerelem kettős motívumából épít fel egy patinás szépségű alkotást. Ara 11 korona.

LELEKREBLÁS. Regény. Írta: Herczeg Ferenc. 2. kiadás. Második kiadásban jelent meg ez a mestermű regény, amely a nő lélek szövevényébe világít. Ara 13 korona.

A BAGDADI VASUT. Regény. Írta: Kádar Lehel. A »bagdadi vasut« egy pesti szelíhados fantáziájában el, aki egy vidéki kisváros csöndes levegőjét valóságos felgyújtja vele. Ara 10 korona.

Jane Eyre: A LOWODI ARVA. Regény. Fordította: Kariuthy Frigyes. Ara 30 korona.

Oláh Gábor: DEÁK GYÖRGY. Regény. Ara 7 korona.

A ZANZIBÁRI LEÁNY. Regény. Írta: Farkas Pál. Nem valamely exotikus világban szövődik e pompás regény cselekményének gazdag fonatóka, hanem egy sokkal érdekesebb helyen, magának Budapestnek társaséletében. Ara 9 korona.

BLANCHE, AVAGY A SZEGÉNY NOKON. Regény. Írta: Csáthó Kálmán. Egy okos, de szegény német leány vidám odisszeája jómódu magyar rokonai között. Ara 8 korona.

PESTI HEGEDÜ. Versek és szindarabok. Írta: Emőd Tamás. Emőd Tamás zengő lírája, könnyed és bájos hangja szólal meg e könyvben. A nemes-verbeli versek és poétikus kis szindarabok változatos gyűjteménye. Ara 8 korona.

Kapható Hegedüs és Sándor irod. és nyomdai részvénytárs. könyvkereskedésében Debreczen.